

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoCsp/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121426679
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:6121426679.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a JUDr. Jany Kotrčovej, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: W. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. T. XXX, zastúpený splnomocnenou zástupkyňou: B. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XX, o zaplatenie sumy 3.691,12 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 3Csp/30/2021-207 zo dňa 14.decembra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom zamietol súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia istiny 3.691,12 eur spolu s úrokom 785,90 eur, úrokom z omeškania 22,49 eur, úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 3.691,12 eur od 29.06.2021 do zaplatenia. Konštatoval, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom došlo k uzavretiu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - Pôžička zo dňa 21.09.2015, pričom výška úveru bola 7.000,- eur a žalovaný sa zaviazal splácať úver v mesačných splátkach v počte 108 a vo výške 106,56 eur, a to vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca, pričom termín splatnosti prvej anuitnej splátky bol 20.10.2015, splatnosť úveru bola dohodnutá na 20.09.2024 a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ - žalovaný zaplatiť, je 11.718,48 eur, zmluvný úrok 11,9 % ročne, odplata 15,35 %, výška RPMN 13,69 %, priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia zmluvy bola uvedená 10,07 %. Úver bol čerpaný v deň uzavretia zmluvy o splátkovom úvere, t. j. dňa 21.09.2015, pričom je sporné, či v plnom rozsahu, t. j. vo výške 7.000,- eur, resp. krátený o sumu poplatku za poskytnutie úveru vo výške 210,- eur. Zo strany žalovaného boli realizované platby v celkovej výške 7.078,44 eur a posledná úhrada bola vykonaná dňa 21.05.2021, ako to vyplýva z listiny predloženej žalobcom z interného systému žalobcu označenej ako Prehľad splácania do predčasného zosplatenia. Nepochybne sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu.

2. Úkon vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru je vadný, nakoľko nie je v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“), keď žalobca v spore nepreukázal splnenie zákonnej podmienky upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Za uvedené nemožno považovať opakované upozornenie listom zo dňa 21.10.2020, keď v spojení s listinou z interného systému žalobcu - Stav omeškaných splátok na úvere je zrejmé, že nie je daná časová súvislosť s predčasným zosplatením úveru listom zo dňa 28.06.2021, nakoľko predčasné zosplatenie bolo vykonané na základe omeškanej splátky splatnej dňa 22.03.2021, resp. 20.04.2021. Teda upozornenie bolo zaslané niekoľko mesiacov vopred. Z tohto dôvodu nemožno vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru považovať za platné.

3. Poukázal taktiež na ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), v zmysle ktorého ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca na účel overenia bonity žalovaného využil dopyt zo Spoločného registra bankových/nebankových informácií za účelom preverenia iných záväzkov žalovaného. Ďalej vychádzal zo žiadosti o úver, kde poskytol žalovaný informácie o rodinnom stave, počte vyživovaných detí, type bývania, vzdelaní, údaje o zamestnaní, príjmoch, ako aj výdavkoch. Napokon žalobca realizoval report zo Sociálnej poisťovne, čím bola preverená zamestnanosť žalovaného a jeho deklarovaný príjem u zamestnávateľa uvedený v žiadosti o poskytnutie úveru. Vzhľadom na uvedené preverenie bonity klienta v tomto prípade nemožno uvažovať o hrubom porušení povinnosti žalobcu, teda ako následok, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného však vyplýva, že žalobca neskúmal existenciu ostatných výdavkov žalovaného, keď v tejto súvislosti v položke je uvedená suma 0 eur a je zrejmé, že tento údaj nie je reálny, nakoľko bolo potrebné zohľadniť životné náklady žalovaného, ako náklady na bývanie, dopravu do zamestnania, domácnosť, stravu, nezaopatrené deti. V tomto smere zohľadňovanie zákonného životného minima je určitým vodítkom, avšak ide o všeobecný a zjednodušený prístup, ktorý nezohľadňuje individuálne okolnosti prípadu. Taktiež nie je zrejmý obsah ručiteľského záväzku špecifikovaný v žiadosti o poskytnutie úveru vo výške 75,- eur, ktorý z hľadiska svojej podstaty predstavuje potenciálne riziko a môže mať závažný dopad na schopnosť klienta splácať úver. Vzhľadom aj na výšku úveru 7.000,- eur a lehotu splatnosti úveru (9 rokov) má pochybnosti v otázke, či došlo k riadnemu prevereniu bonity klienta žalobcom v čase uzatvorenia zmluvy a má za to, že dôsledkom porušenia tejto povinnosti konať s odbornou starostlivosťou je, že žalobca nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

4. Pokiaľ sa jedná o splátky, ktoré sú splatné ku dňu vyhlásenia rozsudku, konštatoval, že nemôže ísť nad rámec samotného sporového charakteru súdneho konania, kde bremeno tvrdení zaťažuje strany sporu, t. j. dávať vlastné výpočty v otázke priebežného splácania úveru, resp. predpokladať skutkové okolnosti v tomto smere, keď v tomto prípade možno skôr len hádať relevantné okolnosti viažuce sa k eventualite priebežného splácania úveru ku dňu vyhlásenia rozsudku. Zo strany žalobcu nedošlo k takýmto skutkovým tvrdeniam, naviac, je nutnú poukázať na § 140 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v limitoch § 294 CSP, keď zmena žaloby v prípadoch, pokiaľ žalovaný je spotrebiteľ, sa nepripúšťa.

5. Stotožnil sa s námietkou žalovaného, že poskytnutá výška úveru nebola 7.000,- eur, ale 6.790,- eur a nakoľko žalobca pre účely výpočtu RPMN aplikoval sumu 7.000,- eur, tento postup nezodpovedá skutočnosti, naviac, následkom uvedenia vyššej sumy úveru došlo k nesprávnemu výpočtu RPMN. Nakoľko bola uvedená nesprávna RPMN, úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ je považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Keďže žalobca poskytol úver 6.790,- eur, žalovaný uhradil 7.078,44 eur, úverové peňažné prostriedky teda boli žalovaným žalobcovi vrátené v celom rozsahu, na úroky a poplatky žalobca nemá právny nárok.

6. O trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

7. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalobca, nakoľko sa nestotožňuje s argumentmi súdu prvej inštancie, rozsudok považuje za nesprávny a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Všetky zákonné podmienky predčasného zosplatenia dlhu z dôvodu omeškania dlžníka boli splnené, a to upozornenie na možnosť zosplatenia dlhu nie kratšej ako 15 dní pred zosplatením (upozornenie zaslané žalovanému v mesiaci október 2020 a k zosplateniu došlo v mesiaci jún 2021), omeškanie dlžníka v trvaní viac ako 3 mesiace v čase zosplatenia (omeškanie s úhradou splátky splatnej k 22.03.2021 viac ako 3 mesiace v čase zosplatenia), dlžník pred samotným zosplatením úveru nevyrovnal omeškanie dosahujúce spätne 3 mesiace a dohoda o možnosti uplatniť právo veriteľa na predčasné splatenie bola upravená v zmluve a v obchodných podmienkach pre úvery občanom - Prima banka Slovensko, a.s. Z ustanovenia § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ nevyplýva, že podmienkou na zaslanie upozornenia na možnosť predčasného zosplatenia úveru je uplynutie 3 mesiacov od omeškania splátky a 3-mesačné omeškanie so splátkou je rozhodujúce až z hľadiska uplatnenia práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti dlhu, čo bolo v danom prípade dodržané. Zo

žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva skutočnosť, že veriteľ je povinný upozorniť dlžníka na možnosť zosplatnenia úveru pre nesplnenie konkrétnej splátky. Pokiaľ súd posúdil zosplatnenie úveru ako neplatné a zamietol žalobu v celom rozsahu, takéto rozhodnutie je v celom rozsahu vystavené na nesprávnom právnom názore, je nezákonné a v konečnom dôsledku nespravodlivé, pretože žalobca si splátky, aj keď ako celok zosplatnený úver, riadne uplatnil žalobou a ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie boli už splatné splátky, ktoré neboli žalovaným uhradené. Žalobcovi mal v takom prípade priznať splátky splatné ku dňu rozhodnutia prvoinštančného súdu. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/368/2019, 9Co/359/2019, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Co/75/2019, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/23/2020. Ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie bol žalovaný povinný uhradiť splátky za obdobie od 20.10.2015 do 20.11.2021, čo je spolu 74 anuitných splátok vo výške 7.885,44 eur a z prehľadu splácania do predčasného zosplatnenia je zrejmé, že žalovaný uhradil spolu sumu 7.078,44 eur. Po zosplatnení úveru neuskutočnil žiadnu úhradu, a preto dlžná suma neuhradených splátok ku dňu rozhodovania súdu predstavovala 807,- eur. Pokiaľ ide o výpočet RPMN, je zrejmé, že žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 7.000,- eur, čo vyplýva aj z výpisu pohybov na úverovom účte klienta, keď klient pri uzatváraní zmluvy o úvere uvádza, na aký účet chce následne načerpať finančné prostriedky, ktoré sú už znížené o sumu poplatku za poskytnutie úveru. Žalovanému bol na základe úverovej zmluvy poskytnutý úver vo výške 7.000,- eur, z ktorého časť finančných prostriedkov - 210,- eur bola použitá na úhradu poplatku za poskytnutie úveru započítaním v deň poskytnutia úveru. Neexistujú zákonné ustanovenia, v rozpore s ktorými by bol takýto postup. Podmienka úhrady poplatku za poskytnutie úveru sa týka hlavného predmetu plnenia a bola okrem vyššie uvedenej úpravy priamo v texte úverovej zmluvy čl. 1 ods. 1.2, upravená aj v Sadzobníku poplatkov. Napriek tomu, že žalovanému bola daná na úverový účet celá suma úveru 7.000,- eur, súd prvej inštancie formálne uzavrel, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 6.790,- eur. Nie je ničím výnimočným, že spotrebiteľ nedisponuje inými finančnými prostriedkami a peniaze, ktoré inkasoval z banky, by tak či tak použil na zaplatenie poplatku za poskytnutie úveru. Uvedené nemusí byť iba otázka nedostatku financií, ale aj výsledok konsenzu medzi kontrahentmi. K správnosti výpočtu RPMN žalobca poukázal aj na stanovisku Odboru ochrany finančných spotrebiteľov NBS zo dňa 12.11.2019, v ktorom bola konštatovaná správnosť výpočtu RPMN v zmluve, pričom k rovnakému výpočtu RPMN je možné dospieť dvomi matematickými operáciami, resp. rovnicami. Pri oboch rovnicach vyjde hodnota RPMN rovnaká. Teda tvrdenie súdu o tom, že žalobca pri výpočte RPMN vychádzal zo sumy úveru 7.000,- eur, pričom mal vychádzať zo sumy 6.790,- eur, neobstojí. Pokiaľ ide o skúmanie bonity žalovaného, tak využil tri rôzne zdroje informácií, a to dopyt na SRBI, žiadosť o úver a report zo Sociálnej poisťovne. Pri skúmaní bonity banka berie vždy do úvahy pomer príjmu k výdavkom, a to k výdavkom klienta na domácnosť pri zohľadnení zákonného životného minima a výdavkom na splátky všetkých poskytnutých úverov. Na základe týchto kritérií je možné objektívne posúdiť, či konkrétny klient bude schopný splácať všetky existujúce úvery a aj nový úver z jeho aktuálneho príjmu. Popritom skúma aj komplexne ďalšie kritériá, najmä platobnú disciplínu, omeškanie v minulosti, podané žiadosti, časový odstup od žiadosti, omeškaniá, dĺžku zamestnanosti, vek a podobne. Po zohľadnení mesačného príjmu žalovaného 685,- eur, celkových záväzkov na splátky úverov spolu vo výške 276,06 eur a výšky životného minima 288,51 eur je zrejmé, že splátka vo výške 106,56 eur bola pre žalovaného plniteľná a jeho finančné možnosti mu umožňovali splácať úver, pričom v jeho osobnom rozpočte zostávala aj po zohľadnení životného minima dostatočná suma na pokrytie ďalších prípadných výdavkov. Po riadnom odbornom posúdení schopnosti žalovaného splácať úver svedčí aj skutočnosť, že žalovaný od uzavretia úverovej zmluvy nemal problém splácať žalobcom poskytnutý úver a tento dlhodobu splácal viac ako 5 rokov. Navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť a vyhovieť žalobe v plnom rozsahu a žalovaného zaviazat' k náhrade trov konania.

8. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

9. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozhodnutie v rozsahu § 379 a § 380 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Predčasné zosplatnenie spotrebiteľského úveru, je právom veriteľa a uvedené je v prípade spotrebiteľského vzťahu za splnenia podmienok v § 53 ods. 9 OZ. Práve z dôvodu, že sa jedná o právo veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru (toto môže využiť podľa vlastného uváženia k hociktorej omeškanej splátke za splnenia podmienok § 53 ods. 9 OZ), je nutné, aby v upozornení spotrebiteľa

ako dlžníka bolo konkretizované, ku ktorej omeškanej splátke využíva svoje právo predčasného zosplatnenia úveru. Preto z jednostranného právneho úkonu veriteľa musí byť zrejmé splnenie podmienok v citovanom ustanovení. V zmysle § 53 ods. 9 OZ vyhlásení predčasnej splatnosti úveru musí predchádzať upozornenie spotrebiteľa, ktoré je konštruované ako jednostranný právny úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi, ktorým sa oznamuje, že na základe ich dohody uplatní svoje právo podľa § 565 OZ, pretože dlžník je v omeškaní so zaplatením splátky. Z obsahu tohto úkonu musí byť zrejmé jednak splnenie zákonných podmienok - uplatnenia režimu § 53 ods. 9 OZ a jednak výslovné upozornenie spotrebiteľa na vykonanie práva veriteľa podľa § 565 OZ. Zo znenia ust. § 53 ods. 9 OZ teda vyplýva požiadavka konkrétneho upozornenia, určenia omeškanej splátky, ku ktorej sa uplatňované právo veriteľa podľa § 565 OZ týka, t. j., že dlžník nesplatil niektorú (teda nie niektoré) svoju splátku. Účelom tohto ustanovenia je dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlhu pred tým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah, alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom, pričom výklad nemôže dopĺňať právny úkon. Určitosť, čo do identifikácie omeškanej splátky, je podstatná aj pre vyhodnotenie dodržania lehôt, ako tieto vyplývajú z § 53 ods. 9 OZ a s ohľadom na určenie, kedy sa stáva zročný celý dlh naraz. Opodstatnenosť správnosti uvedeného právneho názoru je podporená aj komentárom k ustanoveniu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka z vydavateľstva C. H. Beck od autorov Marek Števček a kolektív - Občiansky zákonník, komentár I., 2015 - strana 576, na ktorý správne poukázala žalovaná.

11. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že predčasná splatnosť nebola vyhlásená platne, keď medzi výzvou z 21.10.2020 a vyhlásením predčasnej splatnosti 28.06.2021 nie je časová súvislosť, keď napokon ani nešpecifikoval pre omeškanie ktorej splátky vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru a uvedené vyplýva iba zo stavu omeškaných splátok na úvere pripojené k súdnej žalobe (č.l. 28 p.v.). Rovnako sa stotožnil s odôvodnením v bode 17. odôvodnenia napadnutého rozsudku, že nebolo by možné ani priznať splátky, ktoré mali byť splatné ku dňu vyhlásenia rozsudku, nakoľko žalobca svoj nárok uplatnil jednoznačne z mimoriadnej splatnosti celého úveru a napokon súd ani nemal vedomosť, ktoré splátky po podaní žaloby boli/neboli uhradené a podľa obsahu spisu by zo strany súdu sa jednalo iba o predpokladanie okolností viažuce sa k priebežnému splácaniu úveru. Žalobca až v odvolaní tvrdil, že žalovaný po zosplatnení úveru neuskutočnil žiadnu úhradu.

12. V posudzovanej veci odvolací súd však za najpodstatnejšie považuje zamietnutie žaloby z dôvodu vysloveného záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podstatnú náležitosť zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k/ ZoSÚ a v tej súvislosti vyslovenie úveru za bezpoplatkový a bezúročný s poukazom na § 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ, a to uvedenie nesprávnej hodnoty RPMN v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Na základe vykonaného dokazovania konštatoval, že údaj o celkovej výške úveru 7.000 eur v zmluve o spotrebiteľskom úvere nezodpovedá reálnej výške poskytnutého úveru, ktorému zodpovedá suma 6.790 eur (ktorá bola fiktívne navýšená o poplatok za poskytnutie úveru vo výške 210 eur). V dôsledku uvedeného došlo aj k nesprávnemu údaju o RPMN v neprospech spotrebiteľa, ktorej výpočet závisí od celkovej výšky úveru a neoprávnené zahrnutie sumy tvoriacej celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru, nutne vedie k podhodnoteniu RPMN.

13. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sú vnútroštátne súdy pri uplatňovaní vnútroštátneho práva povinné vykladať ho v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a účel Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice rady 87/102/EHS, aby sa dosiahol ňou sledovaný výsledok, a takto konať v súlade s čl. 288 tretím odsekom Zmluvy o fungovaní Európskej únie (porov. rozhodnutie C-188/07 Commune de Mesquer). Na účely výkladu pojmu „celková výška úveru“ obsiahnutého v čl. 3 písm. l/ a čl. 10 ods. 2 Smernice (ktorému zodpovedá ustanovenie § 2 písm. l/ ZoSÚ) je potrebné vychádzať z výkladu tejto smernice poskytnutého Súdnym dvorom Európskej únie v rozsudku z 21. apríla 2016 C-377/14 Ernst Georg Randlinger a Helena Randlingerová proti Finway a.s., ktorý riešil otázku či tú časť úveru, ktorá už v okamihu poskytnutia tohto úveru sa započítava na poplatky za poskytnutie úveru a nebola tak daná spotrebiteľovi k dispozícii, možno zahrnúť do celkovej výšky úveru (a tým aj na účely výpočtu RPMN).

14. Súdny dvor Európskej únie vysvetlil, že celková výška úveru a celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sa vzájomne vylučujú, a preto celková výška úveru nemôže zahŕňať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa (porov. rozsudok C-377/14 bod 85). Celková výška úveru

a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.

15. Obdobne podľa vnútroštátnej judikatúry poplatok za poskytnutie úveru má charakter odmeny poskytovateľovi služby spotrebiteľského úveru a nemožno ho považovať za istinu úveru, keď svojou povahou tvorí náklady spotrebiteľského úveru (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 6Sžo/39/2012, v posudzovanom prípade za spotrebiteľský úver možno považovať v zmysle platnej právnej úpravy len poskytnutie finančných prostriedkov, ktoré žalobca poskytol spotrebiteľovi na doplatenie kúpnej ceny za motorové vozidlo, ktoré spotrebiteľovi predával, nie však finančné prostriedky poskytnuté na financovanie konkrétnej služby, v zmluve označené ako náklady spojené s poskytnutím pôžičky). Ak v procese uzatvárania spotrebiteľského úveru podstatné informácie týkajúce sa spotrebiteľského úveru veriteľ poskytol spotrebiteľovi nejasným, nezrozumiteľným spôsobom, mohol spotrebiteľa viesť do omylu vo vzťahu k výške poskytovaného úveru, majúcim za následok, spotrebiteľ prijal rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal (porov. rozsudok NS SR sp. zn. 6Sžo/21/2013).

16. Vyššie uvedeným záverom zodpovedá aj zákonná definícia celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa vnútroštátneho práva (§ 2 písm. l/ ZoSÚ) a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť podľa § 2 písm. h/ ZoSÚ, ktorou sa rozumie súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (ktorými sa rozumejú podľa § 2 písm. h/ ZoSÚ všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby, súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok).

17. S poukazom na vyššie uvedené odvolací argument žalobkyne, že neexistujú zákonné ustanovenia, v rozpore s ktorými by bol postup zahrnúť do celkovej výšky úveru aj poplatok za poskytnutie úveru, uhradený z poskytnutých prostriedkov, nemohol obstáť. Na tento záver nemá vplyv možnosť vrátenia poplatku za splnenia určitých podmienok, k čomu v danom prípade ani nedošlo.

18. Obrana žalobkyne poukazuje na výpis z úverového účtu žalovaného, ktorý mal preukazovať poskytnutie úverových finančných prostriedkov vo výške 7.000 eur, nebola opodstatnená. Z výpisu z účtu žalovaného nevyplýva, že suma 7.000 eur bola daná reálne k dispozícii žalovanému ako spotrebiteľovi, keďže žalobkyňa si poplatok za poskytnutie úveru vo výške 210 eur obratom účtovala na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom (poplatok za poskytnutie úveru) a suma 210 eur nebola žalovanému reálne vyplatená (sumu 210 eur nemohla čerpať). Spôsob finančného zúčtovania v systéme žalobkyne, keď poplatok za poskytnutie úveru vo výške 210 eur bol hneď odpočítaný veriteľom z prostriedkov, ktoré mali byť poskytnuté žalovanému, bol bez právneho významu. Žalobkyňa tak nepreukázala, že suma 7.000 eur bola daná k dispozícii žalovaného.

19. Ak by mala byť celková výška úveru chápaná v zmysle, že zahŕňa náklady akými sú aj poplatky, tieto by boli zahrnuté dvakrát pri určovaní celkovej výšky, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť, a to pri stanovení celkovej výšky úveru a opäť pri stanovení celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom. V posudzovanej veci nejde o použitie časti finančných prostriedkov na úhradu poplatku za poskytnutie úveru žalovaným, ale ponechanie si veriteľom poplatku za poskytnutie úveru. Výška úveru a náklady spotrebiteľa spojené s úverom sa vzájomne vylučujú, a preto celková výška úveru nemôže zahŕňať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-377/14 Radlinger a Radlingerová, bod 85). Zákon o spotrebiteľských úveroch v súlade s uvedeným záverom definuje a rozlišuje celkovú výšku spotrebiteľského úveru, celkové náklady spotrebiteľa a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (ako súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. g/, h/, l/ ZoSÚ). Na tieto závery nemá vplyv skutočnosť, že poplatok za poskytnutie úveru bol uvedený v predmetnej zmluve o úvere, ako aj v Sadzobníku súdnych poplatkov (umožňujúci za stanovených podmienok vrátenie poplatku za poskytnutie úveru).

20. Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí C-377/14 Radlinger a Radlingerová proti Finway, a.s. zdôraznil, že neoprávnené zahrnutie súm tvoriacich celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do

celkovej výšky úveru nutne vedie k podhodnoteniu ďalšej obligatórnej obsahovej náležitosti zmluvy, a to ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorej výpočet závisí od celkovej výšky úveru (bod 87).

21. Nemohlo preto obstať ani tvrdenie žalobkyne, že RPMN je vypočítaná správne. Článok 19 ods. 1 Smernice spresňuje, že RPMN, ktorá sa na ročnom základe rovná aktuálnej hodnote všetkých záväzkov, na ktorých sa dohodli veriteľ a spotrebiteľ, sa vypočíta na základe matematického vzorca uvedené v prílohe I. časť I tejto Smernice. Keďže poplatok za poskytnutie úveru bol neoprávnene zahrnutý do celkovej výšky úveru, táto okolnosť mala vplyv na výpočet RPMN a ovplyvnila správnosť informácie, ktorú mal veriteľ uviesť v zmluve o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. Súd prvej inštancie teda správne konštatoval, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nebola uvedená správne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (§ 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ).

22. Uvedený záver nemohlo zmeniť ani Stanovisko Odboru ochrany finančných spotrebiteľov NBS (OFS) zo dňa 12.11.2019 v otázke výpočtu RPMN a úhrady poplatku za poskytnutie úveru, a to poukázaním dvoch výpočtov, keď prvá rovnica uvádza na ľavej strane hodnotu úveru podľa úverovej zmluvy a na pravej strane je uvedená okrem iného hodnota poplatku za poskytnutie úveru a druhá ekvivalentná rovnica umožňuje preniesť hodnotu poplatku za poskytnutie úveru na ľavú stranu (z pravej strany) a teda hodnota úveru na ľavej strane je znížená o sumu poplatku za poskytnutie úveru a pri oboch rovniciach vyjde hodnota RPMN rovnaká.

23. Zo spotrebiteľskej zmluvy vyplýva, že úver bol poskytnutý vo výške 7.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v mesačných splátkach po 106,56 eur v počte 108 a poplatok za poskytnutie úveru 210 eur, pri RPMN 13,69% a celkovej čiastke, ktorú musí žalovaný zaplatiť 11.718,48 eur. Žalobca pri výpočte RPMN postupoval v zmysle prvej rovnice a uvádzal na ľavej strane hodnotu úveru 7.000 eur a na pravej strane hodnotu poplatku za poskytnutie úveru 210 eur a mesačné splátky vo výške 106,56 eur v počte 108, kedy bola stanovená hodnota RPMN 13,69% a celková čiastka, ktorú musí žalovaný zaplatiť 11.718,48 eur.

24. Avšak v prípade, že by postupoval v zmysle druhej rovnice s tým, že na ľavej strane by uviedol hodnotu úveru 6.790 eur a na pravej strane by uvádzal iba mesačné splátky úveru vo výške 106,56 eur v počte 108, síce RPMN by vyšla zhodne s RPMN v prvom prípade 13,69%, avšak celková čiastka, ktorú by musel žalovaný zaplatiť by bola 11.508,48 eur (teda ako by nebol dohodnutý poplatok za úver 210 eur).

25. Naopak v prípade, že pri výpočte RPMN by sa vychádzalo z výšky úveru 6.790 eur, 108 mesačných splátok vo výške 106,56 eur a náklad spočívajúci v poplatku z úveru 210 eur, RPMN by predstavovala výške 14,67% a celková čiastka, ktorú je povinný zaplatiť by predstavovala sumu 11.718,48 eur. (viď výpočty na č.l. 236-238)

26. Preto argument žalobkyne v odvolaní týkajúci sa výpočtu RPMN podľa Stanoviska Odboru ochrany finančných spotrebiteľov NBS (OFS) zo dňa 12.11.2019 neobstojí. Z vyššie uvedeného vyplýva, že RPMN v zmluve bola podhodnotená v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, čo je rozhodujúce materiálne kritérium, keď práve údaj o RPMN je objektívny ukazovateľ o cene úveru na anuitnom (ročnom) základe a umožňuje porovnanie výhodnosti/nevýhodnosti úverov z pohľadu relatívnej nákladovosti, pretože percentuálne vyjadruje priebežnú zaťaženosť spotrebiteľa splácaním úveru na ročnom základe.

27. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a nezaoberal sa už otázkou dodržania odbornej starostlivosti žalobcu pri skúmaní schopnosti žalovaného ako spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol s poukazom na § 396 ods. 1 aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

29. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)